

раціонально використовувати ресурси підприємства. Важливість і значення ефективного управління грошовими потоками на підприємстві велика, оскільки від його якості залежить як стійкість підприємства в конкретний період часу, так і здатність до подальшого розвитку, досягнення фінансового успіху із тривалою перспективою.

Інформаційні джерела

1. Біла О. Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств. Фінанси України, 2020. № 4. С. 112-118
2. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник. К. : Центр учбової літератури, 2019. 520 с
3. Семенов Г. А., Бугай В. З., Семенов А. Г. Фінансове планування і управління на підприємствах : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2017. – 432 с.

АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Сичова В. А., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **І.С. Андрищенко**
Державний біотехнологічний університет

24 лютого 2022 року відбулось неспровоковане повномасштабне вторгнення росії на територію України. З початку війни втрати є величезними, тому в рамках Національної ради з питань відновлення України від наслідків війни було здійснено попередню оцінку втрат України від війни з росією. Прямі збитки завдані інфраструктурі української енергетики за попередніми оцінками Національної ради з питань відновлення України від наслідків війни складають 49,5 млрд грн або 1,8 млрд доларів. Загальні непрямі втрати сектору електроенергетики від початку війни оцінюються у 340,3 млрд грн. У секторі електроенергетики основні втрати (70%) належать сектору генерації. Основний фактор втрат у електроенергетичному секторі – це зниження обсягів споживання електроенергії. Внаслідок бойових дій відбулося значне скорочення попиту, що зумовлено значним падінням промислового виробництва (особливо металургійного), зниженням обсягів вантажних перевезень електрифікованим транспортом та загальним зниженням економічної активності. Крім того, профіль споживання електроенергії суттєво змінився за рахунок переміщення споживачів в західні області країни [1].

Україна навчилась перетворювати будь-яку кризу – на можливість. В енергетичній галузі як приклад, обстріли призвели до нарощення компаніями автономності, енергоефективності та енергозбереження, прискореного переходу на відновлювані джерела енергії. Локальна генерація стала новим трендом. Виклики, з якими енергетична система України стикається зараз та стикнеться в майбутньому, – безпрецедентні. Мова йде про руйнацію, знищення енергетичної інфраструктури, окремих секторів енергетичної системи, що відбувається на фоні опосередкованих та не менш важливих факторів, як от загальний економічний спад в країні, падіння світової економіки, криза у відтоці робочої сили з країни, інвестицій тощо.

Основна задача – вистояти в моменті та бути готовими до відбудови в майбутньому. Важливо, що зважаючи на унікальність реалій, Україна має концентруватися на побудові цілком нової архітектури післявоєнної енергетичної системи, аніж намагатися безсистемно відбудовувати зруйноване. Це унікальний випадок в сучасній історії і треба повернути його на свою користь [2, 3].

У Нью-Йорку під час зустрічей з представниками флагманів світового бізнесу – U.S. Steel, JP Morgan, General Electric, MUFG Bank, Honeywell, Halliburton була обговорена зацікавленість Україною як інвестиційним напрямком. Загалом для інвестора цікаві, насамперед, сектори, де створюється висока додана вартість, продукція яких може бути конкурентною на світових ринках. Електроенергетика є однією з 10 галузей України, які мають суттєвий інвестиційний потенціал (\$177 млрд інвестиційного потенціалу). Ця галузь приваблива тим, що може генерувати десятки, а, можливо, і сотні гігават "зелених" електричних потужностей і мільйони тонн "зеленого" водню. Наразі команда Advantage Ukraine вже опрацьовує близько 50 запитів від міжнародних стратегічних та портфельних інвесторів щодо перспективних напрямків інвестування та поглиблення співпраці з вітчизняними підприємствами державного та приватного секторів. Найбільше інвестиційними можливостями в Україні цікавляться представники США, Німеччини, Великобританії, Польщі та Туреччини.

Вже зараз є актуальним питання опрацювання, зокрема, четвертого енергетичного пакета ЄС «Чиста енергія для всіх європейців» – законодавчих ініціатив, що є одним з етапів виконання Стратегії створення Енергетичного союзу. Він може стати важливим посібником у відбудові та реформуванні енергетичної системи України. Роботу над його впровадженням в українські реалії слід починати вже зараз. Серед конкретних дій, які слід буде здійснити в цьому напрямі, необхідно виділити наступні:

1. створити законодавче поле для функціонування енергетичних спільнот домогосподарств за прикладом таких в ЄС – об'єднання громадян, яке виробляє електроенергію для власних потреб;

2. створити законодавче поле для повноцінного функціонування агрегаторів в Україні – фізичних чи юридичних осіб, які об'єднують виробників відновлюваних джерел енергії, з метою подальшого спільного продажу ними виробленої електроенергії;

3. забезпечити можливість горизонтальної торгівлі – прямого продажу електроенергії від виробника до споживача [4].

В умовах військової кризи альтернативні джерела енергії можуть відігравати вирішальну роль у забезпеченні доступності основних послуг та задоволенні енергетичних потреб населення. Серед методів, які використовуються в Україні після 24 лютого 2022 року, можна застосовувати і в повоєнних умовах наступні: диверсифікація джерел енергії, яка може включати поєднання відновлюваних джерел енергії (сонячна, вітрова та геотермальна) разом із звичайними джерелами (природний газ, нафта та вугілля), що зменшує залежність від одного джерела енергії; розвиток накопичення енергії: резервне живлення у разі збою в електромережі; створення мікромереж: для забезпечення локального виробництва електроенергії та можливості зберігання в критичних ситуаціях, коли основна мережа не працює. Це може включати сонячні та вітрові енергетичні системи спільного користування в поєднанні з накопичувачем акумуляторів і резервними генераторами [5].

Як висновок, можна підсумувати, що основною метою нашої держави після закінчення війни стане відбудова. За умови правильного систематичного стратегічного підходу, перемога у війні надасть перспективне вікно можливостей для перебудови енергетичної системи України. На практиці це вікно – наявність тренду інвестування в Україну, втім цей тренд не може стати результативним сам по собі. Вже зараз потрібно проводити реформи, щоб він був підкріплений, по-перше, наявністю комплексного, аналітичного, критичного та глобального підходу до побудови своєї нової післявоєнної енергетичної системи, а по-друге, загальним високим правовим рівнем нашої держави.

Інформаційні джерела

1. Звіт про прямі збитки інфраструктури, непрямі втрати економіки від руйнувань внаслідок військової агресії росії проти України, та попередня оцінка потреб України у фінансуванні відновлення. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2022/07/NRC_CLEAN_Final_Jul1_Losses-and-Needs-Report.pdf

2. Чому варто інвестувати в Україну. URL: <https://eba.com.ua/chomu-varto-investuvaty-v-ukrayinu/>

3. Країна можливостей: чому інвестор прийде в Україну. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/29/691997/index.amp>

4. Україна має шанси збудувати нову післявоєнну енергетичну систему та залучити великі інвестиції в електроенергетику. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/ukrayina-maye-shansi-zbuduvati-novu-pislyavoyennu-energetichnu-sistemu-ta-zaluchiti-veliki-investicziyi-v-elektroenergetiku/>

5. Драчук, Ю. З., Яворська, М. К., & Зеркаль, А. В. (2023). Аспекти розвитку нової енергетичної стратегії в Україні: європейський досвід використання розподіленої генерації. ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК ДОНБАСУ, 1 (71), 36–46. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2023-1\(71\)-36-46](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2023-1(71)-36-46).

ЦИФРОВА СПРОМОЖНІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Черкашина Ю.В., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.М. Таран**
Державний біотехнологічний університет

Сталий розвиток територій будь-якого рівня – глобального, національного чи субрегіонального залежить від низки факторів і, зокрема, стану економіки, сучасних підходів до управління громадою, застосування новітніх інноваційних технологій. При цьому, цифровізація є вимогою часу та обумовлена завданнями і цілями головної реформи державного управління. Цифрова трансформація регіонів зазначена серед пріоритетних цілей, визначених у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки [1]. Цифрова трансформація суспільства і викликані нею зміни в організації влади суттєво вплинули на розвиток територіальних громад, що утворились у процесі децентралізації влади в Україні.

Цифровізація є процесом використання технологій та інформаційних систем для покращання та ефективності різних сфер життя. Процес цифровізації має суттєвий вплив на сталий розвиток громад, що є одним з ключових питань для забезпечення їх спроможності. Зміни в технологічному середовищі надають багато можливостей для розвитку інфраструктури та підвищення ефективності процесів. Нові технології допомагають громадам покращити доступ до інформації та надавати мешканцям країни та доступніші послуги. Цифрові інструменти, такі як веб-сайти та мобільні додатки, допомагають полегшити спілкування між місцевим